

GOTHIC SUBCULTUUR IN VLAANDEREN

Luc Luyten - Dresscode Gothic - Who Cares

Gothic is een **levensstijl**. Het is een zachte, kunstzinnige rebelle met een grote nadruk op introspectie van de eigen gevoelens, artistieke zelfexpressie, openheid en creativiteit.

Goths, zoals men de mensen noemt die er een gothic levensstijl op na houden, zijn vaak fijngevoelige, vrolijke, meestal creatieve en soms zelfs timide mensen. De meesten zijn eerder apolitek en kijken naar anderen met respect en een open geest. Zij voelen zich aangetrokken tot de donkere kant van het leven, in die zin dat zij de dood zien als een deel van het leven en dit vieren met muziek en mode. Zij dwepen met dieprode en gitzwarte romantiek, met de tragiek van de liefde en diens onvermijdelijke schaduwzijde. Zij zoeken elkaar op op muziekfestivals, meetings, party's en concerten, waarbij ze zich voor de gelegenheid extravagant kleden binnen de gothic look.

De Britse muziekers lanceerde de term gothic eind jaren '70 om groepen die dweepten met de sombere kant van het leven, te omschrijven. Zij refereerden daarmee naar de **gothic novels** uit de 18de en 19de eeuw: romantische griezelverhalen die zich afspelen in de late middeleeuwen, in duistere verlaten gotische kerk- en kasteelruïnes waarbij de schrijvers mystieke en horror elementen, alsook referenties naar het bovennatuurlijke, niet schuwden. Het welbekende Dracula van Bram Stoker (1897) is slechts één van de vele werken uit dit genre. Aansluitend hierop ontstond in de 20ste eeuw de **gotische cinema** met haar angstaanjagende gedochten, vampiers en bovennatuurlijke verschijnselen. Vandaag verwijst de term gothic naar een muziekgenre en de bijhorende subcultuur.

De term **gothic music** raakte pas goed in zwang bij de single 'Béla Lugosi's Dead' van Bauhaus, waarin frontman Peter Murphy zijn vampierfantasieën en adoratie voor het androgyne de vrije loop liet. We schrijven dan begin jaren '80, de periode waarin gothic opbloede als subgenre binnen de new wave scene, een overkoepelende term voor de eigenzinnige muziek die ontstond in de naweeën van de punkmuziek. Onder de eerste groepen die het gothic label kregen vinden we Bauhaus, Play Dead, Siouxsie and the Banshees, The Cult, Joy Division en The Cure.

Met de jaren verdween het begrip new wave en werd gothic het paraplu-begrip om vele donkere genres onder te laten schuilen. De term staat dan voor een bont allegaartje aan kleine sub-scenes en voor **een brede verzameling alternatieve muziekgenres** die elkaar vonden in een min of meer uniforme look en die interesse deelden in de schaduwzijde van het leven. Voorbeelden hiervan zijn dark electro, dark ambient, cyber goth, horror punk, goth metal, gothic rock, cold wave, electro pop, etc. Het waren vele kleine genres die elkaar nodig hadden om commercieel te overleven. Tegelijk bracht de onderlinge afhankelijkheid een kruisbestuiving op gang en zorgde zij ervoor dat elke goth wel ergens zijn gading vond binnen deze verscheidenheid aan stijlen.

De gothic look is gemakkelijk te herkennen maar lastig te definiëren. **Gothic mode** is zowel markant als origineel. Het is een donkere stijl met zwart als hoofdkleur in de kledij, in de opvallende haarkapsels en in de zware make-up, en waar elke subgenre zijn eigen kleurrijke accenten aan toevoegt. Het is een eigenzinnige stijl die het gevoel en de creativiteit van de drager tot uiting brengt. Het is een esthetische stijl. Soms mysterieus, dan weer morbide, erotisch, occult, heidens, Victoriaans of een creatie ontsproten aan de fantasie van een goth. De kledij wordt vaak door de goths zelf ontworpen wat hun expressieve look authenticiteit verleent.

Weerkerende **elementen in de mode** zijn o.a. stoffen als fluweel, kant, leer, voile en rubber; netshirts, korsetten, lange jurken, blouses met

rushes, vleermuismouwen; handschoenen, puntschoenen of hoge rijglaarzen al dan niet versierd met gespen; en zilveren sieraden, chokers, piercings en accessoires met verwijzingen naar occulte of religieuze thema's. Maar een evangelie is dit zeker niet. Met de jaren groeit het aantal sub-genres binnen de gothic met elk hun kenmerkende kledij zoals bv. gothic Lolita, een soort Alice in Wonderlandstijl die erg populair is in Japan of de vleugels en glitter uit de fairygoth style, om er maar enkele te noemen.

Na 2020 nam het heruitgevonden label postpunk (waar gothic in de beginjaren deel van uitmaakte) de functie van paraplubegrip weer over, mede door de meer kille en minimale, al dan niet elektronische, invloeden in de alternatieve muziekscene. Gothic gaat echter veel breder dan alleen maar muziek en dat maakt dat gothic terug daar is gaan staan waar 't het liefst van al vertoeft, in de schaduw, om straks zoals zijn meest voorname protagonist van het genre, de vampier, weer toe te slaan. Hier of elders.

De gothic cultuur in Vlaanderen is klein maar bijzonder actief, al merk je daar niet meteen iets van. Behoedzaam om haar eigenheid te vrijwaren, blijft deze subcultuur het liefst uit de schijnwerpers van de reguliere media. De fans houden de touwtjes stevig in handen met een actieve kern van vrijwilligers die een **gothic circuit** van labels, concerten en festivals, fanzines, webzines, kledingwinkels, mailorders, blogs, forums en organisaties op touw zetten.

De Vlaamse scene maakt deel uit van een breed **internationaal netwerk** waarin goths elkaar beïnvloeden en ontmoeten over de grenzen heen. Het vierdaagse 'Wave-Gotik-Treffen' in Leipzig is het grootste goth-festival ter wereld en trekt jaarlijks zo'n 20.000 goths. De goth-beweging mag nationaal dan wel klein zijn, internationaal vormt zij een grote beweging.

Kurt Ingels is al jarenlang in de gothic scene actief als journalist. Hij is ook auteur van het boek 'De dag dat het zonlicht niet meer scheen', over de Belgische new wave.

Lees meer over gothic op de webzine [Dark Entries](#)

INZENDER

Kurt Ingels
Dark Entries
<http://www.darkentries.be>

THEMA

Muziek en podiumkunsten

TREFWOORD

#muziek #dans #sociaal gebruik